

DRUŽBOSLOVJE ZA OTROKE

- KRITERIJI OCENJEVANJA -

Dijaki morajo biti s kriteriji vseh oblik ocenjevanja pisno seznanjeni na začetku šolskega leta.

Pisno ocenjevanje se praviloma izvaja enkrat v ocenjevalnem obdobju, v prvem ocenjevalnem obdobju praviloma v mesecu novembru oz. decembru in v drugem ocenjevalnem obdobju v mesecu aprilu oz. maju. Pisna naloga mora vsebovati rubriko za ime in priimek dijaka, oddelek, temo, datum, skupno možno število točk, doseženo število točk, točkovno vrednost posameznih nalog, točkovnik.

Vsak dijak mora opraviti ustno ocenjevanje pri orientaciji in izvedbo avtentične naloge. Orientacija se ocenjuje tudi v okviru drugega pisnega preverjanja znanja. Praviloma se ustno ocenjevanje orientacije izvaja v mesecu maju, avtentična naloga pa glede na razporeditev nalog čez celotno šolsko leto. Dijaki praviloma pridobijo dodatno oceno s sodelovanjem pri izvajanju aktivnosti na terenu (obisk muzejev, izvedba misije, pisanjem anonimke, poročila o ekskurziji, eseji).

DOPOLNILO:

V primeru izrednih razmer je mogoče ustno in pisno ocenjevanje znanja nadomestiti z drugimi oblikami ocenjevanja, kot so seminarska naloga, pisna vaja, plakat/miselni vzorec, avtentična naloga ali predstavitev s PowerPoint programom. Ocena je lahko pridobljena tudi kot kombinacija več predhodno naštetih in v dogovorjenem roku oddanih oblik/nalog. Iz naslova izrednih razmer se lahko zmanjša zahtevano število pridobljenih ocen.

A) USTNO OCENJEVANJE

Način vrednotenja pri ustnem ocenjevanju:

OCENJEVALNI KRITERIJI	OCENA
Dijak: - ne zna ali pozna zelo malo učne snovi, - zamenjuje pojme, - obnavlja snov brez povezav in ne pozna bistva posameznih pojmov, - napačno razlaga, - ne pozna dejstva, imen, dogodkov, - nima urejenega zvezka .	NEZADOSTNO (1)
Dijak: - ima pomanjkljivo znanje, - slabo razume, - obnavlja učno snov z nekaterimi bistvenimi elementi, - zelo potrebuje pomoč učitelja, - nima urejenega zvezka.	ZADOSTNO (2)
Dijak: - ima dobro znanje, - pravilno oblikuje odgovore, - razume učno snov brez podrobnosti, - ima nekatere primanjkljaje v znanju, - navaja učno snov po zapiskih, - potrebuje učiteljevo pomoč in jo dobro izkoristi, - ima pomanjkljivo urejen zvezek.	DOBRO (3)
Dijak: - razume učno snov,	PRAV DOBRO (4)

<ul style="list-style-type: none"> - nima pomanjkljivega znanja, - pozna bistvene elemente učne snovi s podrobnostmi, - skoraj ne potrebuje učiteljeve pomoči, - oblikuje odgovore s svojimi besedami, - pojasnjuje, primerja, logično razlaga, povezuje podobnosti in razlikuje, - ima težave le pri sintezi in vrednotenju, - ima urejen zvezek. 	
<p>Dijak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zelo dobro razume učno snov, - dodatna vprašanja učitelja ga ne zmedejo, - kaže veliko samostojnost pri posredovanju in opisovanju problemov in primerov, - samostojno logično razlaga, interpretira podatke, razširja in povezuje, - odlično obvlada sintezo in vrednotenje, - ima urejen zvezek. 	ODLIČNO (5)

B) PISNO OCENJEVANJE (pisni preizkusi znanja)

OCENJEVALNI KRITERIJI	OCENA
0-49%	NEZADOSTNO (1)
50-64%	ZADOSTNO (2)
65-79%	DOBRO (3)
80-89%	PRAV DOBRO (4)
90-100%	ODLIČNO (5)

Način ocenjevanja:

- ocenjuje se znanje, razumevanje, uporaba znanj, analiza in sinteza, vrednotenje znanj ter spretnosti oz. veščine; ob tem se v nalogah uporabljajo zemljevidi, slikovno in drugo ilustrativno gradivo, grafično gradivo, pisni viri in druga besedila;
- v šolskem letu se znanje ocenjuje z največ tremi pisnimi nalogami;

Ponavljjanje nalog:

- če je negativno ocenjenih pisnih izdelkov več kot tretjina, se pisanje za dijake z negativno ocenjenimi pisnimi izdelki in za tiste, ki to kljub pozitivni oceni želijo, enkrat ponovi, vpišeta pa se obe oceni.

C) OCENJEVANJE DRUGIH IZDELKOV

a. SEMINARSKÉ NALOGE (gl. prilogo za ocenjevalne kriterije)

Ocenjuje se:

- i. izbira teme in opredeljevanje problema,
- ii. zbiranje podatkov in njihova interpretacija,
- iii. vsebina in zgradba naloge,
- iv. jezik,

- v. viri, literatura in dokumentacija,
- vi. urejenost naloge in količina vložnega dela.

b. PISNE VAJE

Pisna vaja mora vsebovati rubriko za ime in priimek dijaka, oddelek, temo, datum, skupno možno število točk, doseženo število točk, točkovno vrednost posameznih nalog, točkovnik.

OCENJEVALNI KRITERIJI	OCENA
0-49%	NEZADOSTNO (1)
50-64%	ZADOSTNO (2)
65-79%	DOBRO (3)
80-89%	PRAV DOBRO (4)
90-100%	ODLIČNO (5)

Ocenjuje se:

- znanje,
- razumevanje,
- uporaba znanj,
- analiza in sinteza,
- vrednotenje znanj ter
- spretnosti oz. veščine.

Ob tem se v nalogah uporabljajo zemljevidi, slikovno in drugo ilustrativno gradivo, grafično gradivo, viri in besedila.

Delo je organizirano individualno, v dvojicah ali skupinsko.

c. SKUPINSKO (PROJEKTNO) DELO Z JAVNO PREDSTAVITVIJO DELA

OCENA ELEMENTI	Slabo = 0-1 točka	Dobro = 2-3 točke	zelo dobro = 4-5 točk
PRIPRAVLJENOST NA DELO (Oceni se skupina.)	Skupina nima nobene literature, temveč razpolaga le s printi z interneta (v slovenščini ali tujem jeziku).	Skupina razpolaga z učbeniki in printi z interneta (v slovenščini).	Skupina razpolaga z učbeniki, dodatno strokovno literaturo in printi z interneta (tudi v tujem jeziku).
DELO IN SODELOVANJE (Oceni se posameznik.)	Dijak odklanja delo in sodelovanje v skupini, - učitelj mora dijaka opozoriti na njegovo, nedelo oz. nesodelovanje, - dijak ne dela in ne sodeluje dovolj zavzeto, - dijak s svojim nedelom moti delo skupine, - skupina dela in izvedbe ne organizira dobro, - nepozornost do predstavitve drugih skupin.	Dijak izvršuje svoje delo, a pri organizaciji in izvedbi potrebuje pomoč učitelja, - dijak občasno ne izvršuje svoje naloge dovolj zavzeto, - skupina pri organizaciji dela potrebuje pomoč učitelja, - nepozornost do predstavitve drugih skupin.	Dijak v skupini sodeluje in prizadevno izvršuje svoje delo, - delo v skupini je organizirano samostojno in dobro, - dijak pozorno sledi predstavitvi drugih skupin.
TABELSKA SLIKA (Oceni se skupina.)	Tabelske slike ni, - tabelska slika je nepregledna in nejasna, - tabelska slika vsebuje preveč teksta, - tabelska slika ima slovnične in vsebinske napake,	Tabelska slika vsebuje preveč teksta, - vsebina na tabelski sliki je slabo organizirana, - tabelska slika ima manjše slovnične in vsebinske napake.	Tabelska slika je jasna in pregledna, - tabelska slika vsebuje vse bistvene informacije, - tabelska slika nima nobenih (slovničnih in vsebinskih) napak.

	- tabelska slika je nepopolna.		
PREDSTAVITEV (Oceni se posameznik.)	Predstavitev ni, - dijak se med predstavitvijo neprimerne vede, - dijak svojo predstavitev v celoti bere z lista, - za predstavitev niso zadolženi vsi člani skupine, - v primeru dodatnih vprašanj dijak nanje ne zna odgovoriti.	Dijak svojo predstavitev občasno bere z lista, - dijak se med predstavitvijo občasno neprimerne vede, - za predstavitev so zadolženi vsi člani skupine, - v primeru dodatnih vprašanj dijak nanje slabo odgovarja.	Dijak svojo predstavitev izvede samostojno, brez pomoči lista, - dijakov nastop je primeren, - za predstavitev so zadolženi vsi člani skupine, - v primeru dodatnih vprašanj dijak nanje prepričljivo odgovarja.
DELOVNI LIST (Oceni se skupina.)	Delovnega lista ni, - delovni list ne dosega predpisanega obsega, - delovni list ni bil oddan pravočasno, - delovni list je narejen površno, - v tekstu se pojavljajo slovnične in vsebinske napake.	Delovni list obsega predpisani obseg, - delovni list vsebuje različna vprašanja, a so to predvsem vprašanja nižjega zahtevnostnega nivoja (vprašanja kdo, kdaj, kje), - v tekstu se pojavljajo slovnične in vsebinske napake.	Delovni list obsega predpisani obseg, - delovni list je dobro izdelan, vključene so tudi slike oziroma zemljevidi, - vsaj polovico vprašanj predstavljajo vprašanja zahtevnejšega nivoja (vprašanja zakaj, kako ...), - v tekstu ni slovničnih in vsebinskih napak, - delovni list je duhovit.

22,5 - 25 točk	Odlično (5)
20 – 22 točk	Prav dobro (4)
16 – 19,5 točk	Dobro (3)
12,5 – 15,5 točk	Zadostno (2)
0 - 12 točk	Nezadostno (1)

d. PLAKATI/MISELNI VZORCI/SLIKE/OCENJEVANJE ZVEZKOV

OCENA ELEMENTI	Slabo = 0-1 točka	Dobro = 2-3 točke	Zelo dobro = 4-5 točk
Preglednost	Nepregleden, - gradivo je nelogično in nejasno organizirano.	Premalo pregleden - vsebuje veliko gradiva, ki pa je premalo jasno in logično organizirano.	Pregleden, - čitljiv, - dobro organizirana vsebina.
Urejenost vsebine	Veliko pomembnih idej in ključnih besed manjka, - navaja nepomembne podatke ali pojme, - navaja cele stavke, - posamezni deli niso povezani z vsebino.	Določene pomembne ideje in ključne besede manjkajo, - navaja daljše povedne zveze (stavke), - nekateri deli predstavitev niso povezani z vsebino.	Ključne točke so ustrezno poudarjene, - navedene so le ključne besede oziroma kratke besedne zveze, - vsi deli so povezani z vsebino.
Likovna pestrost	Likovno površen in nezanimiv izdelek, - neestetsko izdelano.	Likovno neoriginalen in občasno površen izdelek, - glavne ideje se po ničemer ne ločujejo od manj pomembnih dejstev.	Likovno zanimiv izdelek, - glavne ideje so ustrezno poudarjene.

Originalnost in kreativnost	Idejno neoriginalen izdelek, kjer ni razvidna kreativnost.	Deloma originalen izdelek, ki dokazuje nekaj kreativnosti.	Idejno zelo originalen izdelek, ki dokazuje veliko kreativnost.
Slovnična pravilnost	Izdelek ima mnogo slovničnih napak (več kot 5).	Izdelek ima nekaj slovničnih napak (od 3 do 5).	Izdelek ima do dve slovnični napaki.

22,5 - 25 točk	Odlično (5)
20 - 22 točk	Prav dobro (4)
16 - 19,5 točk	Dobro (3)
12,5 - 15,5 točk	Zadostno (2)
0 - 12 točk	Nezadostno (1)

e. AVTENTIČNE NALOGE

Primeri avtentičnih nalog: različne vrste simulacij, nastopi pred publiko, projekcija, izražanje v obliki neumetnostnih ali umetnostnih besedil, razprave in okrogle mize, izdelovanje izdelkov ...

Pisni kriteriji za ocenjevanje avtentičnih nalog, ki predstavljajo izražanje v obliki neumetnostnih besedil: osebna pisma o izkušnjah, doživetjih, dogodkih, članki, reportaže, dnevniški zapiski, kritike, govori, peticije, priprava video, avdio zapisa ipd.

Glede na to, da gre za različne oblike avtentičnih nalog, je mogoče navedene kriterije ustrezno spremeniti.

OCENA ELEMENTI	Slabo = 0-1 točka	Dobro = 2-3 točke	zelo dobro = 4-5 točk
Priprava na izvedbo avtentične naloge	Dijak ne opravi konzultacije s profesorjem, ne pripravi idejne zasnove avtentične naloge.	Dijak se le deloma pripravi na konzultacijo s profesorjem, idejna zasnova je nezadostna.	Dijak opravi konzultacijo s profesorjem, idejna zasnova je vsebinsko in zelo dobro ali odlično pripravljena.
Učna priprava	Ne pripravi ustrezne učne priprave.	Učna priprava je le deloma ustrezna (učni cilji, metode, oblike, učni koraki, naslov, tema, enota) in vsebinsko deloma primerna (usklajenost s cilji, nazornost, upoštevanje didaktičnih priporočil).	Učna priprava je ustrezna oziroma popolnoma ustrezna (učni cilji, metode, oblike, učni koraki, naslov, tema, enota) in vsebinsko primerna ali popolnoma primerna (usklajenost s cilji, nazornost, upoštevanje didaktičnih priporočil).
Poznavanje vsebine nastopa	Ne pozna oz. slabo pozna temo predstavitve.	Dobro pozna temo predstavitve.	Zelo dobro pozna temo predstavitve.
Vodenje skupine	Nima nadzora nad skupino, ki je vključena v simulacijo, ta ne sledi njegovim navodilom.	Ima delen nadzor nad skupino, ki je vključena v simulacijo, ta deloma sledi njegovim navodilom.	Učinkovito vodi skupino, ki je vključena v simulacijo, ta sledi njegovim navodilom in aktivno sodeluje pri vseh nalogah.
Neverbalna komunikacija	Ne izraža energije, želje, volje, samozavesti. Ne	Se trudi izražati energijo, željo, voljo, samozavest. Trudi se in deloma	Izraža energijo, govori z voljo, samozavestno. Ves čas

	vzpostavlja (očesnega) kontakta s skupino.	vzpostavlja (očesni) kontakt s skupino.	vzpostavlja kontakt s skupino.
Verbalna komunikacija	Ne zastavlja vprašanj, ne posluša odgovorov skupine in se nanje ne odziva, ne daje jasnih navodil, ne dovoli skupini zastavljati vprašanja ali nanje ne odgovarja, nejasno razlaga. Glas je monoton, šibek, izgovorjava je nejasna.	Zastavi malo vprašanj, posluša večino odgovorov skupine, se deloma odziva nanje, dovoli zastavljanje vprašanj s strani skupine, nanje deloma poizkuša odgovarjati, dokaj jasno razlaga. Poizkuša z glasom poudarjati vsebino, govori dovolj glasno, govor je razumljiv.	Zastavlja številna vprašanja, posluša odgovore skupine, se odziva nanje, dovoli zastavljanje vprašanj, jasno, nazorno in zanimivo razlaga. Glasovno poudarja vsebino, govori dovolj glasno in razumljivo.
Aktivnost skupine/razreda	Skupino dijak ne aktivira, ta deloma posluša, ne sodeluje v razgovoru, ne izdeluje ali nima možnosti izdelave izdelkov (risbe, makete, drugi izdelki), ne sodeluje ali ne more sodelovati v drugih aktivnostih.	Skupino dijak aktivira, da posluša in deloma sodeluje v razgovoru, skupina ima možnost izdelovati in izdeluje izdelke (risbe, makete, drugi izdelki), deloma sodeluje v drugih aktivnostih.	Skupino dijak aktivira, ta posluša, sodeluje v razgovoru, ima možnost in izdeluje izdelke, aktivno, zavzeto sodeluje v drugih aktivnostih.
Izdelki (power point, maketa, risbe, filmi, itd.)	Ne pripravi izdelkov ali so ti zelo slabo pripravljene.	Izdelki so estetsko dobro pripravljene, idejno deloma originalni in kreativni. Gradivo je dokaj jasno organizirano, slikovno gradivo je primerno, besedišče je dokaj ustrezno.	Izdelki so zelo dobro pripravljene, idejno originalni in kreativni. Gradivo je odlično organizirano, bogato s slikovnim gradivom ali video vsebinami, besedišče je ustrezno.
Besedišče predstavitve	Nejasno in neučinkovito besedilo, - besedišče ni slikovito.	Natančno in jasno besedilo, vendar občasno izgubi osredotočenost, - besedišče je slikovito.	Natančno in jasno besedilo, tudi zelo osredotočeno, - besedišče je slikovito.
Evalvacija	Ne opravi evalvacije s skupino.	Opravi površno in vsebinsko pomanjkljivo evalvacijo s skupino.	Izvede zelo dobro evalvacijo s skupino, v kateri povzame bistvene elemente učne simulacije. Evalvacijo izvede s pomočjo vprašanj in učinkovite razlage.

45 – 50 točk	Odlično (5)
40 – 44 točk	Prav dobro (4)
32 – 39 točk	Dobro (3)
25 – 31 točk	Zadostno (2)
0 – 24 točk	Nezadostno (1)

f. PREDSTAVITEV S POWER POINT PROGRAMOM

Elementi ocenjevanja	Slabo = 0-1 točka	dobro = 2-3 točke	Odlično = 4-5 točk
IZDELAVA PP PROSOJNIC Ocenjujemo izdelane in predstavljene prosojnice.	Prosojnice so narejene zelo površno in malomarno, - prevladuje preveč/premalo besedila ali preveč/premalo slik.	Prosojnice so narejene konvencionalno: na njih je preveč ali premalo informacij, da bi se dalo razbrati bistvo naloge.	Prosojnice so zanimive, izvirne in barvite: vsebina je premišljeno načrtovana ter vsebuje bistveno sporočilo o vsebini.
VKLJUČEVANJE RAZLIČNIH MEDIJEV Ocenjujemo vključevanje slikovnega in audiovizualnega gradiva v prosojnice in predstavitev.	Prosojnice vsebujejo le besedilo in eno/dve sliki.	Prosojnice vsebujejo besedilo in primerno slikovno gradivo, - kombiniranje besedila in slik je dobro.	Prosojnice vsebujejo dobro kombinacijo besedila in slikovnega materiala, - vsebujejo tudi audiovizualno gradivo.
STRUKTURA ZAGOVORA Ocenjujemo strukturiranost zagovora, porabo razpoložljivega časa, jasnost in jedrnatost informacije.	Čas je bil prekoračen in je imel slabo strukturiranost, brez jasnega uvoda in zaključka; očitno je bil slabo pripravljen.	Zagovor se je odvijal v predpisanem času in njegova osnovna struktura je bila razvidna; zagovor je bil nekoliko premalo pripravljen.	Zagovor je bil jedrnat in jasen, v okviru predpisanega časa; je bil dobro pripravljen.
JEZIK IN NASTOP Ocenjujemo bogastvo besedišča, dinamičnost govora in nastopa, jedrnatost in nazornost.	Besedišče je bilo revno z malo strokovne terminologije; - nastop je bil okoren z malo dimanike ali brez pravega stika s poslušalci.	Besedišče je bilo primerno z ustreznimi strokovnimi izrazi; - nastop je bil dober z manjšimi pomanjkljivostmi.	Besedišče je bilo bogato z ustreznimi strokovnimi izrazi; - nastop je bil sproščen, dimaničen, s primernim posluhom za poslušalce.
POZNAVANJE PODROČJA Ocenjujemo znanje, ki ga dijak pokaže ob zagovoru.	Dijak je pokazal pomanjkljivo poznavanje problematike; dejstva je poznal le površno.	Dijak je predstavljeno problematiko dobro poznal, manj pa je vedel o dejstvih iz širšega konteksta.	Dijak je zelo dobro poznal tudi dejstva iz širšega področja, ki ga je pokrivala predstavitev.

22,5 - 25 točk	Odlično (5)
20 – 22 točk	Prav dobro (4)
16 – 19,5 točk	Dobro (3)
12,5 – 15,5 točk	Zadostno (2)
0 – 12 točk	Nezadostno (1)

UČNA SREDSTVA PRI POUKU

Učenci morajo imeti pri pouku učna sredstva, ki jih zahtevajo učitelji (na primer zvezke, zemljevide, delovne liste, ipd.).

ZAKLJUČEVANJE OCEN

- Pri zaključevanju ocen se upoštevajo vse ocene, ki so zapisane v redovalnici.

DOPOLNILNI, POPRAVNI, PREDMETNI IZPIT

Popravni, predmetni, dopolnilni izpit iz modula Družboslovje za otroke se opravlja ustno pred komisijo. Izpitna vprašanja se nanašajo na snov obeh ocenjevalnih konferenc. Izpraševalec je praviloma učitelj, ki je dijaka poučeval, izpraševalec pripravi tudi izpitna vprašanja.

Kriteriji ocenjevanja znanja so bili potrjeni na sestanku predmetnega aktiva družboslovja za otroke dne 23. 8. 2022 in veljajo od 1. 9. 2022 dalje.

Arzenšek Barbara, prof.

Miha Gartner, prof.

Iztok Stariha, mag. prof.